

อภิธานศัพท์

อภิธานศัพท์

Americanization

การกลยุบเป็นอเมริกัน ได้แก่ การที่บุคคลในวัฒนธรรมอื่น เลื่อมใสในวัฒนธรรมอเมริกัน ยอมรับชีวิตแบบอเมริกันและ นำมายกย่องในการดำเนินชีวิตประจำวัน

assimilation

การผสมกลมกลืน ได้แก่ กระบวนการต่าง ๆ ที่จะทำให้บุคคลต่างเชื้อชาติ ต่างศาสนา ต่างผิวพรรณ อยู่ร่วมในอาณาบริเวณเดียวกัน และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางวัฒนธรรม

abortion

การทำแท้ง

การหยุดหรือยุติการตั้งครรภ์ โดยการขับ ทางกินครรภ์ ราก เยื่อหุ้ม น้ำหล่อหารกออก บางประเทศกำหนดให้ ทำแท้งเมื่อตั้งครรภ์สูงสุดสามเดือน หรือเมื่อทางกมีน้ำหนัก ไม่เกิน 500-1000 กรัม

blood group

กลุ่มเลือด

ค้นพบโดยนายแพทย์ Landsteiner เมื่อปี 1900 ตามหลัก วิชาการแพทย์ จำแนกกลุ่มเลือดของมนุษย์ออกเป็น 4 กลุ่มคือ

1. กลุ่ม O มีประมาณ 45% ของประชากรโลก
2. กลุ่ม A „ 32% „
3. กลุ่ม B „ 10% „
4. กลุ่ม AB „ 3% „

มีประโยชน์ในการสอบสวนคดีอาญา พิสูจน์ความ เป็นพ่อลูก ถ้ายเลือดให้คนป่วยที่เสียเลือดมาก โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

กลุ่ม O ให้เลือดได้ทุกกลุ่มแต่รับได้เฉพาะกลุ่ม O
กลุ่ม A รับและให้เลือดได้เฉพาะกลุ่ม A หรือ B
กลุ่ม B รับได้เฉพาะกลุ่ม และให้เลือกกลุ่ม B,AB ได้
กลุ่ม AB รับได้ทุกกลุ่มให้เลือดได้เฉพาะกลุ่ม AB

case study method

ระเบียบวิธีพินิจศึกษาเฉพาะราย

เป็นระเบียบวิธีที่ใช้ในการวิจัยสังคม มีการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ของสิ่งที่เราต้องการศึกษาและวิจัยเฉพาะด้าน หนึ่งด้านใดหรือทุกด้าน เช่นการศึกษาปัญหาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

caste system

ระบบวรรณะ

เกณฑ์การแบ่งชาติชั้น ชาติกำเนิดหรือคุณสมบัติของคน ในสังคมของอินเดีย มีการแบ่งกลุ่มคนออกเป็น 4 วรรณะคือ

1. วรรณะพราหมณ์ เป็นวรรณะสูงสุด ฝ่ายศาสนา ไ古สชิดพระพรหม
2. วรรณะกษัตริย์ พระมหากษัตริย์ พระราชนคร ทหาร ตarser
3. วรรณะแพศย์ พ่อค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม
4. ศูกร กรรมกร สูกจ้าง

การจัดคนเข้าอยู่ในวรรณะได้ในสมัยปัจจุบัน จะถือ หลักตระกูลและหลักอาชีพเป็นสำคัญ เช่นถ้าเกิดมาในตระกูล พราหมณ์ แต่เก้าไปเมียอาชีพค้าขายหรือทำคุณย์การค้า ก็ เรียกว่าเป็นวรรณะแพศย์ เป็นต้น

ที่ผ่านมา ครออยู่ในวรรณะได้ก็ต้องอยู่ในวรรณะนั้น ตลอดไป แต่ในปัจจุบันได้ลัดเกณฑ์นั้นลงไป ตามแนวความคิด ของนายกรัฐมนตรีคานาร์กของอินเดียเนห์รู (ค.ศ. 1899-1964) ตามนโยบาย secularization

Caucasio-centrism

คติถือคอเคเซียนเป็นแก่นๆ

ได้แก่การมีค่านิยมที่ว่า ชนผิวขาวมีคุณสมบัติเป็นเลิศ ทั้ง ทางด้านศีลธรรม ร่างกาย จิตใจ และสังคม

cold turkey

หักดิบ

การบำบัดรักษាភูดดิยาเสพติดในระยะแรก คือระยะถอนยา จับผู้ป่วยมัดกับเตียง ให้อดยาเสพติดและอาหาร ให้น้ำเกลือ แทน ผู้ป่วยจะถอนงานจากการอดยา

crime	อาชญากรรม การกระทำผิดกฎหมายอาญา เช่น ข่มขืน ลักทรัพย์ ลอบทำร้ายเป็นต้น
criminal	อาชญากร บุคคลที่กระทำการผิดกฎหมายอาญา ต้องถูกตัดสินลงโทษตามกฎหมายบ้านเมือง
criminal, born	อาชญากรโดยกำเนิด ลักษณะทางร่างกายของอาชญากรที่ถูกกำหนดมาก่อน การเกิดตามแนวความคิดของลอมโบโรโซ ปรมาราร์ย์ทางอาชญาวิทยาซึ่งมีแนวความคิดว่า <ol style="list-style-type: none"> 1. บุคลิกภาพของอาชญากรจะแตกต่างจากคนธรรมด้า เช่น มีผมหยิก หน้าก้อ คอสัน พันหยิน เป็นต้น 2. ใบหน้าและส่วนประกอนของใบหน้าจะแตกต่างจากของคนอื่น เช่น หูทาง จมูกโต กระโหลกศีรษะบิดเบี้ยว ใบหน้าสีเหลือง 3. มีบุคลิกภาพที่เป็นนายต่อสังคมและผิดแปลกลจากผู้อื่น 4. เป็นบุคคลที่ไม่มีความยับยั้งชั่งใจ แนวความคิดนี้ไม่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน เพราะทำให้พบ อาชญากรและบุคลธรรมดามีบุคลิกภาพไม่ต่างกัน อาชญากรโดยเหตุภัยนอกผู้ที่ประกอบการกระทำการผิดกฎหมายอาญา เพราะสิ่งแวดล้อมทางสังคม
criminal, exogenic	อาชญากรโดยเหตุภัยนอกผู้ที่ประกอบการกระทำการผิดกฎหมายอาญา เพราะสิ่งแวดล้อมทางสังคม
criminal organization	องค์กรอาชญากร บุคคลที่รวมกันเป็นกลุ่ม เพื่อร่วมมือและมีภารกิจในการประกอบอาชญากรรม เช่นการค้ายาเสพติด การเรียกค่าคุ้มครอง โดยทั่วไปถ้าเป็นองค์การใหญ่จะมีสวัสดิการและนำนาญให้ด้วย
criminal, professional	อาชญากรอาชีพ บุคคลที่ประกอบอาชีพผิดกฎหมาย เช่นค้ายาเสพติด มีความชำนาญและมีการปฏิบัติการสม่ำเสมอ

criminal, white collar	อาชญากรผู้ดี มีระดับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง มักจะกระทำผิดเน่า ๆ เช่นผู้จัดการโงเงินทรัสด์ การคอร์ปชัน หรือการปลอมแปลงสินค้า
culture lag	ความล้าหลังทางวัฒนธรรม ความล้า วัฒนธรรมล้า ได้แก่ การที่ส่วนหนึ่งส่วนใดของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกันมีอัตราการเปลี่ยนแปลงไม่เท่ากัน การที่วัฒนธรรมทางวัตถุในเร็วกว่าวัฒนธรรมทางจิตใจ เช่นการมีเทคโนโลยีเป็นระบบอุตสาหกรรมที่ทันสมัยแต่ไม่สามารถจัดความชัดແยังระหว่างนายจ้างและลูกจ้างได้ ทำให้เกิดเป็นปัญหาสังคมขึ้น
culture gap	ช่องว่างทางวัฒนธรรม ได้แก่ ภาวะแห่งความไม่เข้าใจกันระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ ทำให้เกิดช่องว่างทางวัฒนธรรมขึ้น เช่นบิดาารดาภูมิตรครูอาจารย์กับศิษย์ ซึ่งมีอายุห่างกันประมาณตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป เช่นวัยรุ่นนิยมเพลงป็อป เพลงร็อก เพลงสตริง แต่ผู้ใหญ่นิยมเพลงไทยเดิม
conflict	การขัดกัน การที่บุคคลสองกลุ่มหรือมากกว่า หรือไม่ต่างก่าสองคน กีดกัน หรือห้าหามทำลาย ความประسنศ ความมุ่งหวังของกันและกัน เพื่อไม่ให้ได้รับผลประโยชน์หรือสิ่งที่ต้องการอาจจะด้วยว่าจารหรือด้วยการกระทำ
deviant behavior	พฤติกรรมเบี่ยงเบน การกระทำที่ละเมิดปฏิส�านหรือกฎหมายบังคับของสังคม เช่น อาชญากรรม
divorce	การหย่าร้าง การสิ้นสุดแห่งการเป็นสามี ภรรยา กัน โดยความเดียวใจ หรือโดยการฟ้องหย่า
lady	ดี มาจากคำว่า เลดี้ พฤติกรรมลักษณะ ได้แก่ หญิง ที่เป็นคู่ควรของหญิงที่แต่งกายเป็นชาย บางคุณ

	แต่งตามแฟชั่น ชอบให้คนสนใจ แต่บาง คนมีพฤติกรรมลักษณะด้วย
ego	อัตตา ตนเอง การรับรู้สิ่งต่าง ๆ ตามเป็นจริง ตามส่วนของบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล
egoism	คตินิยมตน การนับถือความคิดเห็นของตนเองว่าดีเด่นเหนือคนอื่น มีบุคลิกภาพที่ดีกว่า ได้รับการยอมรับจากสังคมมากกว่าคนอื่น
environmental pollution	มลภาวะ สิ่งสกปรกหรือความสกปรกที่เป็นพิษเป็นภัยต่อชีวิต มี 3 ประเภท ได้แก่ 1. อากาศเป็นพิษ (air pollution) "ได้แก่การเสีย ในรูปของ ควัน เบ้า ไอ ควัน แก๊ส 2. น้ำเป็นพิษ (water pollution) น้ำเสียจากบ้านเรือน น้ำเน่าจาก โรงงานอุตสาหกรรม 3. ประเภทอื่น ๆ ได้แก่ 1. เสียงเป็นพิษ (noise pollution) เสียงดังเกิน 85 เดซิเบล 2. ดินเป็นพิษ (soil pollution) 3. ความร้อนเป็นพิษ (heat pollution)
ethnocentrism	ความเชื่อว่าวัฒนธรรมของตนดีที่สุด มีความเชื่อมในวัฒนธรรมของตนเอง ประเทศชาติ ศาสนา คตินิยม ฯลฯ ของคนว่าดีเลิศเหนือวัฒนธรรมอื่น
espionage	จารกรรม การกระทำที่ซ่อนเร้น การล้วงความลับทางทหาร ทั้งใน ยามปกติและสมควร รวมทั้งการล้วงความลับในวงการอุตสาหกรรมด้วย

family	<p>ครอบครัว</p> <p>สถาบันครอบครัวขั้นฐานราก ที่ประกอบด้วย สามี ภรรยา และบุตร แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. patronimic family ครอบครัวที่ผู้ชายเป็นหัวหน้าครอบครัว 2. metronymic family ครอบครัวที่ผู้หญิงเป็นหัวหน้าครอบครัว นอกจากนี้ ยังแบ่งลักษณะครอบครัวตามจำนวนคนได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1. monogamy ครอบครัวสามีภรรยาเดียว 2. polygamy ครอบครัวหลายสามีหลายภรรยา จำแนกได้ 2 ประเภท <ol style="list-style-type: none"> 1. polygyny ครอบครัวสามีเดียวหลายภรรยา 2. polyandry ครอบครัวภรรยาเดียวหลายสามี
family disorganization	<p>ครอบครัวพิการ</p> <p>ครอบครัวแตกแยก ไม่สามารถทำหน้าที่ได้โดยสมบูรณ์</p>
family planning	<p>การวางแผนครอบครัว</p> <p>เป็นการจัดระบบครอบครัวอย่างหนึ่ง ได้แก่ การจัดจำนวนบุตรให้เหมาะสมกับฐานะและสภาพครอบครัว กำหนดเวลาการมีบุตรหรือการละเว้นการมีบุตร มี 2 แบบ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การป้องกันการปฏิสนธิแบบถาวร ได้แก่ การผ่าตัดทำหมัน 2. การป้องกันการปฏิสนธิแบบชั่วคราว ได้แก่ การฉีดยา กินยา ใช้ถุงยางอนามัย ฯลฯ
fashion	<p>สมัยนิยม</p> <p>รูปแบบแห่งความงามและการกระทำที่ได้รับความนิยมเป็นพัก ๆ หรือในระยะเวลาอันสั้น เช่นแฟชั่นของประเทศชนิดของผ้ามีการเลียนแบบซึ่งกันและกัน ทั้งจากต่างประเทศในเมือง และในชนบท</p>

free love	รักแบบเสรี
	การเปลี่ยนคู่คบหรือคู่ครองไปเรื่อย ๆ
	ความสำคัญทางเพศ โดยไม่มีภาระผูกพันในรูปแบบของ
	การแต่งงาน
gang	แกang พากนักเลง
	การรวมตัวของบุคคลตั้งแต่ 7 - 8 คนขึ้นไป เพื่อประกอบ
	การกระทำผิดกฎหมายอาญา เช่น จี้ ชิงทรัพย์ ลักขโมย
genius	อัจฉริยะบุคคล
	บุคคลที่มีความสามารถทางสติปัญญาสูง โดยถือเกณฑ์การ
	วัดสติปัญญา ตามวิธีทดสอบ ไอคิว.
	ผู้ที่มี I.Q. ตั้งแต่ 140 ขึ้นไปอัจฉริยะบุคคล เช่น ไอสไตน์
	ผู้สร้างระเบิดปรมาณูขึ้นเป็นคนแรก
goal	เป้าประสงค์ จุดมุ่งหมายในชีวิต
	ต้องมีขั้นตอนและการวางแผน ปฏิบัติตามด้วยความอดทน
	ซึ่งจะสามารถบรรลุผลสมความตั้งใจ หรือความสำเร็จได้
homosexuality	รักร่วมเพศ
	การมีความรู้สึกรักใคร่และการแสดงออกทางเพศกับบุคคล
	เพศเดียวกัน เช่น ชายกับชาย
	เกิดจากสภาพแวดล้อมและสถานที่ ๆ มีแต่คนเพศเดียวกัน
	เช่นในทันทสถาน โรงเรียนประจำ ฯลฯ
ideal of society	อุดมคติของสังคม
	เป็นรูปแบบสังคมในความนิยมโดยชอบที่เป็นสังคม
	ประชาธิปไตย มีการบริการสังคมที่มีประสิทธิภาพและ
	ความเท่าเทียมกันในทุกรูปแบบ
marriage broker	คนกลางในการสมรส
	แม่สื่อ ผู้ประสานงาน และนำให้คู่สมรสรู้จักกัน
mental disease	โรคทางจิต
	ความเสื่อมทางจิต เดิมเรียกว่าผู้วิกฤต บุคคลผู้นี้ไม่
	สามารถคุ้มครองตนเองตามปกติได้ ทำให้เกิดปัญหาต่อสังคม

เรียกว่า ผู้ป่วยทางจิต ได้แก่ โรคจิต (psychosis)
โรคประสาท (neurosis)

Isam

ศาสนาอิสลาม

เป็นศาสนาที่ได้รับความนิยมและการยอมรับมากศาสนาหนึ่ง เกิดที่นครเมกกะ ในควบสมุทรอาเบียหรือที่เป็นประเทศชาอยุ่ดิอารabeiy ปัจจุบันมีผู้นับถือศาสนานี้ทั่วโลกประมาณ 1,000 ล้านคน มีพระเจ้าองค์เดียวคือพระอัลเลาะห์ มีศาสนายุตชื่อศาสดามุฮัมมัดนำ่องการจากพระอัลเลาะห์ เจ้ามาเผยแพร่แก่ชาวโลก ซึ่งว่า คัมภีร อัลกุรอ่าน ไม่มีรูปสักการะเป็นศาสนาแห่งความรู้สึกนึกคิดและจิตใจ มีหลักปฏิบัติห้าประการ ได้แก่

1. ไม่มีพระเจ้าองค์อื่นนอกจากพระอัลเลาะห์
2. มีการนับถือพระเจ้า 5 เวลาทุกวัน เช้า บ่าย เย็น ค่ำและกลางคืน
3. บริจาคมทรัพย์เป็นทานแก่คนยากจนทุกปี
4. ถือศีลอดในเดือนรอมฎอน เพื่อฝึกจิตใจให้มีความอดกลั้น และเข้มแข็ง
5. ในชีวิตควรมีการประกอบพิธีขัจ្ត ณ กรุงเมกกะ ในประเทศชาอยุ่ดิอารabeiy

juvenile delinquency

เด็กเกเร ยุวอาชญากร อันธพาล

อายุไม่เกิน 16 ปี

การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อาจจำแนกได้ 3 ประเภท

1. เด็กที่ประพฤติผิดศีลธรรมเพราะขาดคนสั่งสอน
2. เด็กที่ละเมิดปักษานของสังคมแต่ไม่ร้ายแรง
3. เด็กที่กระทำผิดกฎหมายอาญา ปล้น จี้ ชิงทรัพย์ มีโทษจากกฎหมายบ้านเมือง 3 ประการคือ
  1. ตักเตือน
  2. กักกัน
  3. ทำทัณฑ์บุน

lesbianism	รักร่วมเพศหญิงกับหญิง การมีความรู้สึกรักใคร่และการแสดงออกทางเพศกับบุคคล เพศเดียวกันเช่นหญิงกับหญิง
Malthusian theory	ทฤษฎีประชากรของมัลธัส (Thomas Robert Malthus) มัลธัส เป็นนักเศรษฐศาสตร์ และภูมิใจชาวอังกฤษ ได้ตั้งทฤษฎีทางประชากรที่ได้ รับความนิยมมากทฤษฎีหนึ่ง คือทฤษฎีมัลธัส (Malthusian theory) มีสมมติฐาน 2 ประการคือ <ul style="list-style-type: none"> 1. อาหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีพของมนุษย์ 2. อารมณ์ระหว่างเพศเป็นสิ่งจำเป็นและคงที่ <p>มัลธัสกล่าวว่า การเพิ่มประชากรโลกเป็นการเพิ่ม⁺ แบบอนุกรมเรขาคณิตหรือการเพิ่มในลำดับคูณ จาก 1 - 2 - 4 - 8 - 16 เนื่องจากมนุษย์สามารถมีบุตรหลานได้เป็น⁺ จำนวนมาก ส่วนการเพิ่มของอาหารเป็นแบบอนุกรมเลขคณิต หรือการเพิ่มในลำดับบวกเพิ่มได้เพียงเท่าตัวจาก 1 - 2 - 3 - 4 - 5 เวลานานไปอัตราส่วนระหว่างอาหารและมนุษย์ จะห่างกันออกไปทุกที จนกระทั่งเกิดการขาดแคลนอาหาร ความไม่สมดุลระหว่างประชากรและอาหาร จะมีสิ่งมา⁺ ขวางกันไม่ให้ดำเนินไปได้ตลอด เนื่องจากเหตุผล 2 ประการ คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. positive check-การควบคุมการเพิ่มธรรมชาติ เครื่องบันทอนซีวิตมนุษย์ ได้แก่ สงคราม โรคระบาด ภัยธรรมชาติ เป็นข้อกีดกันของการเพิ่มประชากรในสมัยโบราณ 2. preventive check-การควบคุมการเพิ่มโดยการป้องกัน⁺ และการแต่งงานออกไป การเลื่อนเวลาการแต่งงานออกไป การวางแผนครอบครัว⁺ เป็นการลดการเพิ่มจำนวนประชากร ในสังคมสมัย ปัจจุบัน
marriage	การสมรส เป็นจุดเริ่มต้นของครอบครัว มีความสำคัญต่อสังคม ทำให้

เกิดความอบอุ่น มองโลกในแง่ดีงาม มีความร่วมมือร่วมใจ กัน มีระเบียบข้อบังคับหรือกฎหมายบังคับไว้ ที่ทุกคนควร ต้องปฏิบัติตามเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาครอบครัวที่จะเกิดขึ้น ทุก คนเมื่อถึงเวลาอันควร ควรจะทำการสมรส เพื่อสร้างหน่วย พื้นฐานในสังคมและการสืบทอด

minority

ชนกลุ่มน้อย

กลุ่มชนที่มีเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา แตกต่างไปจากชนเจ้า ของประเทศ เป็นผู้อยู่พมาจากที่อื่น

นโยบายที่ใช้กับชนกลุ่มน้อยมี 3 รูปแบบคือ

1. segregation นโยบายแยกพวກ ต่างคนต่างอยู่
2. integration นโยบายรวมพวກ ให้ชนกลุ่มน้อยยัง คงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของตนไว้ โดย มีความจริงจังมากต่อประเทศชาติ
3. assimilation นโยบายผสมกลมกลืนทางด้านวัฒน- ธรรมให้ชนกลุ่มน้อยค่อย ๆ เปลี่ยนวัฒนธรรม เอกลักษณ์วิถีการดำเนินชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณี ให้สอดคล้องกับชนกลุ่มใหญ่

narcotic drugs

ยาเสพติด

หมายถึงสารใดก็ตาม เมื่อรับเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดย การสูบ ฉีด ผู้เสพจะมีความต้องการยาทึบ.r่างกายและจิตใจ และจะต้องเพิ่มขนาดของยาตลอดเวลา ถ้าหยุดยาจะทำให้ เกิดอาการอุดยา พิษของยาที่ใช้ดิดต่อ กันมาเป็นเวลานาน จะทำให้เกิดผลร้ายต่อสุขภาพของผู้เสพด้วย

ได้แก่ ฝัน เอโรอิน มอร์ฟิน แอมเฟตามีน ทินเนอร์ ยาขับถ่าย เหล้าแห้ง ฯลฯ

norms

ปั้หสถานหรือบรรทัดฐาน

ระเบียบ กฎเกณฑ์ ขนบธรรมเนียมประเพณี สมัยนิยม ที่ สังคมวางไว้ เพื่อให้บุคคลปฏิบัติตามในรูปการณ์ต่าง ๆ มี การเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย บางอย่างถ้าไม่ปฏิบัติตาม

	มีบงลงโทซ เช่น กัญามาย บางอย่างถ้าหากจะเมิดหรือไม่ปฏิบัติตาม ก็ไม่มีบงลงโทซ เช่น ขับธรรมเนียมประเพณี อาจจะถูกตำหนิหรือไม่ได้รับการยอมรับหรือยกย่องเท่าที่ควร
personality	บุคลิกภาพ นิสัย ท่าที พฤติกรรม แนวความคิดของบุคคลที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม
piece meal	การแก้ไขปัญหาแบบย่อย เป็นการแก้ไขปัญหาความทุกข์ ความเดือดร้อน ในรูปแบบเฉพาะหน้า หรือในระยะเวลาสั้น เช่น เมื่อเกิด อุทกภัย วาตภัย ไฟไหม้ น้ำท่วม ที่ไหน ก็มีการบรรเทาทุกข์ นำข้าวของเครื่องใช้ที่จำเป็นในการอุปโภค บริโภคไปแจกจ่ายเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน เช่น ข้าว น้ำปลา เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค
poverty	ความยากจน การขาดแคลนเป้าจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทำให้เกิดความขาดแคลนทางเศรษฐกิจ ไม่สามารถดำเนินชีวิต ในลักษณะแห่งความพร้อมได้เท่าคนอื่น ทางเศรษฐศาสตร์ กำหนดรายได้ต่อหัวต่อคน ถ้าหากบุคคลได้มีรายได้ต่อปีต่ำกว่า 5,000.- บาท ถือว่ายากจน
prostitute	หญิงโสเภณี สตรีที่ยึดอาชีพขายตัวให้เพศตรงกันข้ามและเพศเดียวกันสำเร็จความใคร่ โดยได้รับผลประโยชน์ตอบแทน มือญี่หัวโลก และมีมาตั้งแต่ครั้งโบราณกาล
psychiatry	จิตเวชศาสตร์ การศึกษาถึงวิธีการบำบัดการแปรปรวนทางจิต
psychoanalysis	จิตวิเคราะห์ การศึกษาพฤติกรรมทางจิตของมนุษย์ ทั้งปกติและอปติ โดยใช้ระเบียนวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซิกมันด์ ฟรอยด์ เป็นผู้ริเริ่มศึกษา

puberty	วัยหนุ่มสาว หมายถึงวัยรุ่นชายหญิง อายุ 12-25 ปี เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสรีระ สถานภาพและนิสัยจากเด็กเป็นผู้ใหญ่ที่มีความพร้อมที่จะเริ่มชีวิตครอบครัวได้ในสมัยเดิม หรือมีวัยสุกถึงขีด ตามความหมายทางชีววิทยา ฝ่ายหญิงเริ่มมีประจำเดือนและฝ่ายชายเริ่มเป็นหนุ่ม
Questionnaire	แบบสอบถาม ข้อคำถาม แบบรายการคำถามที่ใช้สำหรับเก็บข้อมูลในชุมชนที่ต้องการศึกษา อาจจะส่งให้ผู้รับโดยตรงหรือส่งทางไปรษณีย์ หรือถามข้อคำถาม
rape	การข่มขืนกระทำชำเรา การบังคับ หลอกลวง หรือการใช้ความพยายามให้หญิงยอมร่วมประเวณี เป็นอาชญากรรมทางเพศที่ร้ายแรง นักวิชาการทางสังคมวิทยามีแนวความคิดว่า บุคคลที่มีฐานะยากจนมักจะกระทำผิดทางด้านการข่มขืนเนื่องจากไม่มีทางออกทางอื่น และเกิดจากการไม่ระมัดระวังตัวตามสมควรของหญิง เช่นแต่งกายด้วยชุดห้ามหวานล่อแหลมสายตา การเดินคนเดียวในยามค่ำคืนและในที่เปลี่ยว การใส่เครื่องประดับมีราคา ฯลฯ
rural community	ชุมชนแบบชนบท ท้องถิ่นที่มีประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความสัมพันธ์ติดต่อกันใกล้ชิด มีทักษะและพฤติกรรมไปในทางเดียวกัน ต้องปฏิบัติตามระเบียบประเพณีอย่างเคร่งครัด จึงจะได้รับการยอมรับในสังคม
sabotage	การก่อวินาศกรรม การทำลายให้เกิดความเสียหายในรูปแบบต่าง ๆ เช่นทำลายอาคารสถานที่ ทรัพย์สิน ลอบวางเพลิง ตัดไฟฟ้า ฯลฯ เป็นการกระทำแบบลับ ๆ เพื่อจุดประสงค์ที่ไม่เปิดเผยบางอย่าง เช่นต้องการขอค่าแรงเพิ่ม แก้แค้น ฯลฯ

sampling (statistical)	การหาตัวอย่างทางสถิติ การคัดเลือกบางส่วนจากจำนวนทั้งหมดเพื่อทำการวิจัย
sex education	เพศศึกษา เป็นวิชาการแพทย์สาขานึง ศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ 1. ร่างกาย (physical) โครงสร้างร่างกาย ความแตกต่างระหว่างบุรุษ สตรี 2. กายวิภาค (anatomy) ศึกษาถึงหน้าที่และการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะต่าง ๆ ตามอายุและเพศ 3. จิตวิทยา (psychology) ศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ของบุคคลในวัย ต่าง ๆ 4. สังคมวิทยา (sociology) ศึกษาถึงความสัมพันธ์และการอยู่ร่วมกันของคนใน สังคม การศึกษาเพศศึกษามีประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ทั้งในปัจจุบันและชีวิตครอบครัว ลดอาชญากรรมทางเพศ ทำให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ชุมชนแออัด บริเวณที่อยู่อาศัยที่ขาดสุขาภิบาลอนามัย สร้างด้วยวัสดุง่าย ๆ เกิดอัคคีภัยได้ง่าย มีจราจรเข้าถึงตัวได้ง่าย ไม่มีโรงเรียน การสาธารณสุขและสาธารณูปโภค
slum	การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การที่รูปแบบทางสังคม เข่น ครอบครัว การเมืองการ ปกครอง ขนบธรรมเนียมประเพณี ฯลฯ เปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะเป็นการก้าวหน้าหรือถอยหลังซึ่งคราวหรือคราว
social change	การควบคุมทางสังคม รูปแบบทางสังคมที่ต้องการให้สมาชิกในสังคม ยอมรับและ ปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม มีทั้งการควบคุมภายใน (internal control) โดยตัวบุคคลเอง ได้แก่ การบลอกจัง คุณ-
social control	

	ธรรม มโนธรรม เช่น ความมีความกตัญญูต่อบิดามารดา การควบคุมภายนอก (external control) มีการลงโทษ ให้รางวัล สถานบันต่าง ๆ ที่กำหนดที่ควบคุมทางสังคม ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน ศาสนา สื่อมวลชน การปกครอง ฯลฯ กระบวนการทางสังคม
social institution	ทำให้สังคมคงรูปอยู่ได้ด้วยดีและตลอดไป เป็นส่วนประกอบ ที่สำคัญของวัฒนธรรม ที่สำคัญได้แก่ ครอบครัว ศาสนา โรงเรียน รัฐ การศึกษา ฯลฯ
social problems	ปัญหาสังคม
	ภาวะหรือสถานการณ์อันไม่พึงประสงค์หรือไม่พึงปราศนา ที่บุคคลในสังคมไม่อยากให้เกิดขึ้น ต้องมีการป้องกันและแก้ไขปัญหานั้น ๆ ร่วมกัน
social theory	ทฤษฎีสังคม
	ข้อสรุปที่ใช้อธิบาย ปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างโดยย่าง หนึ่ง เช่นทฤษฎีราบานป เมื่อคนเราประกอบการกระทำ ผิดกฎหมายอาญา สังคมจะเป็นผู้ทราบหน้าว่าเป็นนักโทษ ใจ ฯลฯ
social value	ค่านิยมทางสังคม
	แบบอย่างพฤติกรรม ที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยึดถือปฏิบัติ โดยเห็นว่ามีคุณค่า เช่นการพึ่งตนเอง ความกตัญญู
society	สังคม
	บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีความ สามัคันต์ต่อเนื่องตามระเบียบและกฎเกณฑ์
sociology, applied	สังคมวิทยาประยุกต์
	การใช้ทฤษฎีทางสังคมวิทยาแก้ไขปัญหาสังคมและวิถีการ ดำเนินชีวิตของมนุษย์
socialization	สังคมกรณ์ สังคมประกิจ
	การเรียนรู้หรือการขัดเกลาทางสังคม เริ่มจากวัยทารก จากกลุ่มแรกคือครอบครัว โรงเรียน มหาวิทยาลัย หน่วย งาน และมีการเรียนรู้ต่อไปจนตลอดชีวิต

sociological method

ระเบียบวิธีทางสังคมวิทยา

เป็นระเบียบวิธีที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. การสังเกตและสนับได้
2. การสร้างสมมุติฐาน
3. การหาข้อมูลมาสนับสนุนหรือหักล้างสมมุติฐานนั้น
4. รายงานผลการศึกษาค้นคว้า ตามความเป็นจริงเพื่อหาข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ในชุมชนให้ดีขึ้น

sub - culture

อนุวัฒนธรรม วัฒนธรรมย่อย

วัฒนธรรมเฉพาะกลุ่มหรือวัฒนธรรม ที่ปฏิบัติแตกต่างจากวัฒนธรรมรวม เช่นอนุวัฒนธรรมของชาวเกย์ หรืออนุวัฒนธรรมตามอาชีพเช่น ดารารожแก้ว

suicide

การฆ่าตัวตาย อัตโนมัติกรรม

การตายที่เกิดขึ้นจากการทำร้ายตนเอง ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่นการยิงตัวเอง แทงตัวเอง การอดอาหาร การไม่ยอมรับประทานยาตามคำสั่งแพทย์

เอมิลี เดอร์รีโค้ม นักสังคมวิทยา ชาวฝรั่งเศส "ได้ตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายโดยมองในแง่สาเหตุ ไว้ดังนี้

1. การฆ่าตัวตายแบบ egoistic

เป็นการฆ่าตัวตายที่มีสาเหตุจากตนเอง เนื่องจากความเครียด ความผิดหวัง ต้องการพาตนเองให้พ้นความทุกข์ยาก กรมาน จึงฆ่าตัวตาย ไม่มีความผูกพันกับสังคม

2. การฆ่าตัวตายแบบ altruistic

มีความผูกพันกับสังคมมากเกินไป เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว เมื่อไม่สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมได้จึงฆ่าตัวตาย เช่นการฆาราคริสต์ของแม่ทัพญี่ปุ่น เมื่อแพ้สงคราม การจุดไฟเผาตนเองเพื่อประท้วงทางการเมืองของนักศึกษาเกาหลี

3. การฆ่าตัวตายแบบ anomie

ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับภาวะสังคม เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำทันหัน การตั้งความหวังไว้สูงเกินกว่าที่จะเป็นไปได้แล้วพบกับความผิดหวัง

คนที่ฆ่าตัวตายส่วนใหญ่มักมีสุขภาพจิตบกพร่อง

Sútee

สัตตี

การกระโดดเข้ากองไฟตายตามสามีของหญิงม้ายชาวอินเดีย เมื่อสามีถึงแก่กรรม ถือเป็นเกียรติศัยคอป่ายางหนึ่ง

พิธีนี้ถูกยกเลิกเมื่อ ปี ค.ศ. 1829

survival of the fittest

การรอดอยู่ของผู้ที่เหมาะสมที่สุด

การรอดอยู่ด้วยสู้ชีวะ

แนวคิดในทฤษฎีวิวัฒนาการของชาร์ล ดาร์วิน ผู้ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีที่สุด จึงจะสามารถมีชีวิตอยู่ได้

terroism

การก่อการร้าย

หลักการในการแสร้งหาอำนาจ หรือป้องกันอุดมการณ์และผลประโยชน์แห่งชาติคน ด้วยการใช้ความรุนแรง เช่น การก่อวินาศกรรม การลักพาตัว การบิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อทำลายฝ่ายตรงกันข้าม

Tom

ทอม ลักเพค

มาจากคำว่าทอมบอย (Tom boy)

หมายถึงหญิงที่แต่งกายเป็นชาย เพราะแฟชั่นหรืออาชีพ หรือความนิยมทุกอย่างกับเพศเดียวกัน

unemployment

การว่างงาน

การที่บุคคลในวัยทำงาน จำเป็นต้องอยู่นิ่งเฉย เพราะไม่มีงานทำ ไม่รวมทั้งการไม่ทำงาน ที่เกิดจากความเจ็บป่วย การหยุดพักผ่อน กรณีพิพาท ฯลฯ

urban community

ชุมชนแบบเมือง

มีลักษณะ 4 ประการ คือ

1. ไม่ใช้สังคมเกษตรกรรม เป็นบริเวณที่มีประชากรหนาแน่น มีอาชีพมากมายหลายอย่าง ผู้คนอพยพมาจากการที่อื่น
2. มีความสมัพน์ตามหน้าที่การงานแบบตัวโครงตัวมัน
3. มีกฏหมายและระเบียบปฏิบัติ ควบคุมความประพฤติของคนในสังคม
4. ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ต้องมีการแข่งขันกันตลอดเวลา เพื่อความอยู่รอด

wholesale

การแก้ไขปัญหาสังคมแบบรวมถ้วนทั่ว เป็นการแก้ไขปัญหาแบบมีการวางแผนล่วงหน้ามาก่อน และปัญหานั้น จะไม่เกิดขึ้นอีก ถ้าได้ปฏิบัติตามแผนหรือการแก้ไขปัญหาระยะยาว เช่นการป้องกันปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูทำนาของชาวนาด้วยการขุดคลองชลประทาน ท่อน้ำเข้านา